

19 NİSAN 1923'de şirketleşen ve ilk özel teşebbüs denilebilecek yatırım Uşak Şeker Fabrikasıdır.Uşaklı Molla Nuri Ömeroğ'unun gayretiyle kurulan bu fabrika aynı zamanda ilk şeker fabrikamızdır.Molla Nuri Ömeroğlu şeker işiyle ilgilendiğinden olsa gerek,Atatürk'le tanıştırılırken heyecandan " Nuri Şeker" olarak takdim edilmiştir.Fabrikanın temeli 6 Kasım 1925 'de atılmış ve 17 Aralık 1926'da hizmete açılmıştır. Fabrikanın kurucusu Molla Nuri Ömeroğlu'nun (Nuri Şeker) oğlu Muhsin Şeker,babasının kurduğu fabrikanın kuruluş hikayesini şöyle anlatmaktadır.

Babam fabrikayı kurmadan önce,şekeri evimizde imal etmeyi başarmıştı.Köyümüzde yetişen şeker pancarını şehirdeki evimizde kazanlara koyup kaynatıyor. kabuklarını ise soyup rendeliyor,ağaçtan yapılmış sıkma makinasıyla sıkıp elde edilen şerbeti bulandırmadan başka kazanlara aktarıyor ve bundan köpük helvası(şekerli bir karışım)yapıyordu. Bende yapılan helvaları pazara götürüp satıyordum. Şehirlisi köylüsü kapış kapış alıyordu.

Nuri Şeker'in bu çabaları sonuçsuz kalmayacak ve küçük işletmesi fabrikaya dönüşecekti.Zamanın İktisat Bakanı Celal Bayar'a ulaşır ve talebinin Meclis'e götürülmesini ister. Bayar konuyu kavrar ve hemen Atatürk ile paylaşır. Atatürk konuyla ilgilenir. Bayar'a " Yarın Bakanlar kurulu'nu toplayalım,ben başkanlık edeyim. Orda kendilerine destek veririz ve böylece İnönü'yü de kırmamış oluruz" der. Ertesi gün toplanırlar. Celal Bayar konuyu gündeme getirir.Atatürk " Bu tür girişimleri desteklemeliyiz" şeklinde bir konuşma yapar, Bakanlar Kurulu'na dönersek " Sizler de bu fabrikadan hisse almalısınız. şeklinde tavsiyede bulunur ve Açılış törenine beraber gidelim der.

Türkiye'de ilk özel sektör girişimine örnek gösterebilecek bu yatırım CHP döneminde devletleştirilmiştir. Uşak Şeker Fabrikasının kurulması sırasında Nuri Şeker'in bu teşebbüsü bir başka girişimci gruba cesaret vermişti.

İşte böylesine amatör ve milli ruhla kurulan ve cumhuriyet döneminin ilk sanayileşme örnekleri olan o fabrikalar,bugünlerde özelleşmek üzeredir.

Teknolojiler eskimiş olabilir.verimli çalışmıyor görünebilirler. Aralarında kar edenler de edemeyenler de olabilir.

Hepsine amenna.

Ama kar edenleri satıp, etmeyenleri devletin sırtında bırakmak ne? Bu fabrikalar yeni teknolojilerle modern bir yapıya kavuşturulup o milli ruh korunacağına, sırf bütçeye kaynak yaratalım düşüncesiyle " satalım kurtulalım" olayı devreye giriyor ve Cumhuriyet tarihimizin ilk yerli ve milli sanayi girişimi yok edilirken şeker ithalatının kapıları açılıyor.

Hem de sessiz sedasız,yangından mal kaçırırçasına!

Bitmedi dahası var.Amerikalı tohum üreticisi Cargill Türkiyenin bir tarım politikası olmadığını fırsat bilerek Türk şekeri ve şeker pancarı üzerine bir rapor hazırlıyor. Bu raporda " şeker pancarı" tarımının karlı olmadığını vurguluyor ve bunu sadece şeker konusunda yapmıyor, Birçok tarım ürünüde benzer çalışmaları var ve sırayla devreye sokuyor.

Şeker pancarı tarımı durursa şeker fabrikalarının ithal nişasta bazlı hammaddelerle şeker üretmesi bekleniyorki, bütün dünya nişasta bazlı şekerlerin sağlığa zararlı olduğunu tartışıyor.Hatta bazı kanser çeşitlerine sebep olduğu biliniyor.

Görünen o ki," Yerli ve milli uçak" yapmaktan söz edenler,yerli ve milli araba yapmak hayaliyle uçanlar,hatta insansız tank yapmaktan söz edenler,yerli ve milli şeker fabrikalarını birilerine peşkeş çekerken nişasta bazlı şeker üreten Amerikalı Cargill'e teslim olmak üzereler.

Bu 14 fabrika özelleşince yaklaşık 250 bin pancar çiftçisiyle 5 bin'e yakın şeker fabrikası işçisinin işlerinden olacağı biliniyor.

İddia o ki,satın alanlar bu fabrikaları ya hemen, ya da birkaç yıl çalıştırıp kapatacak Oysa Almanya ve Fransa gibi ülkeler nişasta bazlı şeker üretimini reddedip hala şeker

pancarından Şeker üretmektedir.Bu ũlkelerde nişasta bazlı Şeker kotaları Fransa'da sıfır,Almanya'da yüzde 1,5 iken Tũrkiye'de ise yüzde 15.Sonuç: Fabrikaları satalım,ũretim dursun,Şekeri de ithal edelim!"Artık aç gŕzũnũ Tũrkiye... Bindik bir alamate,gidiyoruz kıyamete! Kalın sağlıcakla!..